

[Projekt Už jsem čtenář - Knížka pro prvňáčka v Místní knihovně Kačice \[1\]](#)

Autor:

- [POKOROVÁ, Lenka](#) [2]

Číslo:

- [2020, ročník 29, číslo 1](#) [3]

Rubrika:

- [Celostátní akce](#) [4]

Klíčová slova:

- [děti](#) [5], [Knížka pro prvňáčka](#) [6], [Místní knihovna Kačice](#) [7]

Region:

- [02 Středočeský region](#) [8]

V roce 2019 se [Místní knihovna Kačice](#) [9] poprvé zapojila do projektu [Už jsem čtenář - Knížka pro prvňáčka](#) [10], jehož dvanáctý ročník vyhlásil SKIP. Cílem projektu je rozvoj čtenářských návyků žáků již od prvního ročníku školní docházky. Hned zpočátku mi bylo jasné, že v dětech musím pro četbu vzbudit zájem a vysloveně se je snažit nadchnout tak, aby ke knihám a samotnému čtení získávaly již od počátku kladný vztah. Ne vždy je totiž dítěti v předškolním věku doma čteno a ze strany rodičů vzbuzován vztah ke knihám, potažmo k samotnému čtení. Proto jsem byla ráda, že se mi podařilo zapůjčit od listopadu úžasnou autorskou výstavu spisovatelky Kláry Smolíkové a ilustrátora Honzy Smolíka *Čertice Dorka*. Autorka nám k výstavním panelům také poskytla pracovní listy a já jsem se rozhodla, že je propojíme s knihou *Čertice Dorka: nechytej mě za slovo!* Kláry Smolíkové tak, aby vznikl ucelený program a děti výstavu lépe pochopily. Jako vedoucí čtenářského klubu totiž vím, že přísloví jsou dnešním dětem poněkud vzdálená, často neví, jak jim mají rozumět, proč jsou v mluvě užívána a co tím druhý vlastně myslí.

S touto myšlenkou jsem také oslovila Mgr. Jitku Jindáčkovou, ředitelku Základní školy Kačice, která byla projektem velice nadšená. Společně jsme domluvily jednotlivé termíny a těšily jsme se na první setkání. Do prvního ročníku nastoupilo šest dětí, tedy ideální počet pro hlubší práci rozvíjející zájem o četbu.

Dne 20. listopadu 2019 nastal první projektový den, kdy do knihovny dorazili nejenom prvňáčci, ale spolu s nimi i žáci druhého ročníku. Cílem bylo seznámit děti s českými příslovími, vysvětlit jim jejich význam pomocí knihy a pracovních listů, dovést děti k zamyšlení nad tím, proč a jak přísloví vznikají a jak je v řeči užíváme. Po přivítání jsem nejprve dětem výstavu představila a seznámila jsem je s autory, poté jsem jim nastínila téma, o kterém jsme následně hovořili. Dětem jsem kladla otázky, např.: Co jsou přísloví? Rozumíte tomu, co znamenají? Používá je někdo ve vaší rodině? Jak vznikají? Následovalo řízené čtení s pracovními listy a výstavními panely. Děti pracovaly samostatně nebo ve skupinkách, aktivity jsme střídali. Text jsem záměrně přerušovala a ptala jsem se dětí, jak by příběh dokončili, jaké přísloví se k příběhu vztahuje a jaký je jeho správný význam.

[11]
Výstava Čertice Dorka (listopad 2019)

[12]
S pracovními listy k výstavě Čertice Dorka (listopad 2019)

Ukázalo se, že děti přísloví neznaly a ani si neuvědomovaly, co to přísloví jsou. Zjistili jsme, že se s některými již setkaly zejména u prarodičů; rodiče je ale příliš nepoužívají. Při vysvětlování jednotlivých přísloví jsme se skvěle bavili. Kniha se dětem líbila a příběh je oslovil zejména tím, že ještě neznají přenesený význam slov a stejně jako hlavní postava berou všechna slova doslovně. Výstavní panely i pracovní listy jsou moc dobře zpracovány a pomáhaly dětem v lepší orientaci a pochopení významu slov, potažmo celého rčení. Překvapením pro nás bylo, že děti dokázaly po celou dobu udržet pozornost a krásně spolupracovaly. Stanovený cíl jsme tedy beze zbytku naplnili.

Další projektový den se nám podařilo zrealizovat 5. února 2020 v základní škole. Pro toto setkání jsem pro děti vybrala knihu *Človíčková dobrodružství* Pavla a Zdenky Teisengerových. Malí čtenáři měli za úkol zapamatovat si přečtený příběh a následně ho pomocí myšlenkové mapy převyprávět. Po přivítání jsem dětem knihu neukázala hned, ale nejprve jsem jim představila klíčové předměty, které s textem souvisejí (list, kámen, klacík, obrázek kočky, kopii obrázku Človíčka - ilustrace z knihy) tak, abych je na knihu co nejvíce navnadila. Děti se snažily vyvozovat, o čem by připravený text mohl být. Po představení knihy jsme navázali řízeným čtením. Po krátkém čtení jsem text vždy přerušila a následně jsem se dětem ptala, jak by mohl příběh pokračovat - děti se snažily předvídat, zamýšlet se nad textem. Po přečtení celého příběhu jsme s dětmi vytvářeli myšlenkovou mapu, kterou jsem jim předpřipravila, a převyprávěli jsme si celý příběh.

[13]

[14]

[15]
Lekce věnovaná Človíčkovým dobrodružstvím (únor 2020)

Byla jsem nadšená, jak děti po celou dobu skvěle pracovaly. Předvídání na začátku lekce pro ně bylo zábavné, ale nikdo z nich příběh neuhodl. Překvapilo mě, že Človíčka děti neznaly ani jako Večerníček, který vysílala Česká televize. Převyprávění příběhu dětem dělalo na začátku trochu problém, ale pak společnými silami zvládly příběh dokončit a dobře umístit obrázky na myšlenkové mapě. Z reakcí lze soudit, že program se dětem moc líbil¹.

V tomto duchu jsme chtěli ještě pokračovat, další setkání bylo plánováno na 18. března, ale nakonec bylo samozřejmě vše jinak. Přes tato úskalí se nám povedlo projekt úspěšně dokončit. Dne 26. června jsem v základní škole prvňáčky slavnostně ocenila krásnou knihou spisovatelky Lenky Rožnovské a ilustrátorky Andrey Popprové *Katka a klokan ze šuplíku* s připojenou upomínkou na úspěšné absolvování projektu a udělila jsem jim titul Už jsem čtenář spolu s registrací do knihovny zdarma na celý následující školní rok.

[16]

Slavnostní ukončení projektu v základní škole (červen 2020)

Co říci závěrem? Vřele vám doporučuji, abyste se do projektu přihlásili. Je totiž nejen takovým hnacím motorem pro knihovnu, ale pokud pořádate čtenářské akce pro děti, jde i o odměnu pro ně i pro vás. Navíc myšlenka rozvoje čtenářských návyků již od dětství je mi velice blízká. Motto, které se snažím ve své práci uplatňovat, zní: „Ať je čtení vaší radostí.“ Proto se už teď všichni moc těšíme na další ročník projektu.

Autorkou fotografií je Lenka Pokorová z Místní knihovny Kačice.

- [1.](#) Lekce Človíček proběhla na základě inspirativní metodické podpory pro práci ve Čtenářských klubech, kterou napsala Hana Svobodová.

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-1/projekt-uz-jsem-ctenar-knizka-pro-prvnacka-v>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-1/projekt-uz-jsem-ctenar-knizka-pro-prvnacka-v>
- [2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/pokorova-lenka>
- [3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-1>
- [4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/celostatni-akce>

- [5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/deti>
- [6] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/knizka-pro-prvnacka>
- [7] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/mistni-knihovna-kacice>
- [8] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/regiony/02-stredocesky-region>
- [9] <https://www.kacice.cz/knihovna>
- [10] <https://www.skipcr.cz/akce-a-projekty/akce-skip/projekt-uz-jsem-ctenar-knizka-pro-prvnacka>
- [11] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/723/pokorova6.jpg>
- [12] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/723/pokorova1.jpg>
- [13] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/723/pokorova2.jpg>
- [14] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/723/pokorova3.jpg>
- [15] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/723/pokorova4.jpg>
- [16] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/723/pokorova5.jpg>